No. 2791 Woensdag 28 October 1936 53ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Drukker: B. L. Bogaers

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

Onze Volksgezondheid.

Vergadering Afdeling Curaçao van de Vereniging „Het Nederlandsche Roode Kruis".

Genoemde vereniging heeft Vrijdagavond l.l haar algemene vergadering gehouden in de zaal van de Koloniale Raad.

We hebben in ons blad van Zaterdag met een enkel woord melding gemaakt van wat er die avond is besproken en beloofd op deze belangrijke vergadering later te zullen terugkomen.

Opening van de Voorzitter; verslag van Secretaris en Penningmeester; willen we hier enkel memoreren, omdat deze toch later in brochurevorm aan de leden zullen worden toegezonden.

De Hr. Bichon van IJselmonde was de tolk, om het Bestuur te bedanken voor het vele werk, wat in de afgelopen periode was tot stand gebracht.

Dat ieder lid iets zou bijdragen voor een geschenk van de gehele vereniging het Nederlandse Rode Kruis, werd besproken en aangenomen; de bij de Gouverneur ingediende aanvrage om ontheven te worden van zijn functie door de Voorzitter, de Hr. C. S. Gorsira, hebben wij reeds in ons vorig blad vermeld.

Maar dit alles willen wij slechts aanstippen om te komen tot het onderwerp: de verbetering van onze volksgezondheid, waarvoor onze Cur. afdeling reeds jaren werkt en welke, naar we hopen, op deze avond een nieuw initiatief tot uitbreiding vond. Ook dit nieuwe initiatief hebben we reeds in ons vorig blad genoemd: de bestrijding n.l. der geslachtsziekten.

Ongetwijfeld is een der grootste kankers van onze volksgezondheid de geslachtsziekte en het was de Hr. Bichon van IJselmonde, die Vrijdagavond, nadat hij eerst eens inlichtingen had ingewonnen over de financiële toestand der kas, met de vraag kwam of onze Curaçaose afdeling niet van mening was ook daaraan eens de aandacht te moeten wijden.

De Voorzitter van onze afdeling was eenzelfde mening toegedaan; Ds. Milet de St.-Aubin juichte het voorstel toe; Pater Hulsman kon zich geheel met de Hr. Bichon verenigen en ook Dr. Winkel droeg door zijn explicatie en uiteenzetting van de geschiedenis der geslachtsziekten-bestrijding op Curaçao het zijne er toe bij om de gehele vergadering te winnen voor het ingediende voorstel.

De gesel der geslachtsziekten is misschien op Curaçao nog wel zo erg als de ziekte der tuberculose. En onze gezondheidsdienst begon in 1918 onder Dr. Waterman zeer intens de aandacht te wijden aan deze ziekte: een brochure zowel in 't Hollands als in 't papiaments werd toen in ruime mate verspreid en wordt nog door enkele doktoren aan personen, wie men er geschikt toe oordeelt, in handen gegeven.

Verschillende en zeer strenge verordeningen dateren uit die dagen: maar helaas blijkt het nuttig effect hiervan zeer minimaal en zelfs eerder uitbreiding in de hand te werken, daar men op alle mogelijke wijzen door de breede mazen der wet weet te ontkomen.

Een andere praktijk, thans bij de Gouvernementsgeneeskundigen in gebruik, blijkt dan ook meer effectief te werken tot bestrijding der ziekte.

Maar toch is de verspreiding der ziekte nog ontzettend.

Juiste cijfers ontbreken ons, maar een ieder, die enigszins met de ziekte op de hoogte is, weet het. En werkgevers die met een groot getal arbeiders werken, moeten jaarlijks geweldige sommen afschrijven om deze ziekte.

Heel verklaarbaar was dan ook het schrijven van de Directeur van de C.P.I.M. enkele maanden geleden aan de Gouverneur en de Koloniale Raad om meer en strengere maatregelen voor het bestrijden van deze ziekte.

De voorgestelde maatregelen zijn door ons Bestuur onder de ogen gezien en bestudeerd: ze komen neer op de toepassing van de bovengenoemde wettelijke verordeningen, die helaas als afwering van het kwaad niet heilzaam bleken.

Een betere voorlichting door ouders, geestelijken en onderwijzers, met een pakkende brochure, die zo nodig, indien van belang, kan meegegeven worden, in een onderhoud onder vier ogen, b.v. op het eind van het schooljaar, werd Vrijdagavond door een geestelijke als één middel ter verbetering aangegeven. En een aanwezige geneesheer, een gouvernementsarts met jaren praktijk in genoemde materie, ondersteunde dit voorstel.

Want telkens en telkens hoort men, dat men de ziekte opgelopen meent door de olielucht, of de hitte van het vuur of de rook of het werken in 't water of vergiftiging en dergelijke onzin meer.

In vele gevallen worden deze oorzaken opgegeven tegen beter weten in of om zich vrij te pleiten van de zonde: maar ook in zeer vele gevallen is het uit domheid en onwetendheid.

We hebben Vrijdagavond de belofte horen uitspreken, dat de afdeling Curaçao van het Nederlandse Rode Kruis spoedig deze kwestie in onderzoek zal nemen en laten we hopen met even mooie resultaten zal komen als waarmede thans gewerkt wordt ter bestrijding van de T. B. C.

We willen hier nog even de aandacht vestigen op een vraag, welke reeds binnenkamers een voorwerp van discussie is geweest of onze afdeling van het Nederlandse Rode Kruis zich niet langzamerhand gaat begeven buiten het eigenlijke terrein harer werkzaamheden en zelfs komt op het terrein van anderen, waarbij met name dan gedacht wordt aan de door ons Bestuur ingestelde officiële Gezondheidscommissie?

Wanneer we de geschiedenis van het Rode Kruis nagaan, dan zien we in alle landen, dat uit de oorspronkelijke opzet, de verzorging van gewonden en zieken te velde in tijden van oorlog, een veel uitgebreidere werkingssfeer gegroeid is.

De aanvankelijke opzet ontwikkelde zich tot hulp tijdens de zeeoorlog en tot zorg voor vermisten en krijgsgevangenen; maar ook tot hulp in de strijd tegen besmettelijke zieken. In Nederland bouwde het Rode Kruis in den Haag een eigen ziekenhuis. In Duitsland nam het de zorg op zich voor Moeder en Kind en in tal van landen nam het evenals hier op Curaçao de bestrijding ter hand van de tuberculose en van tal van andere volksziekten.

Het Rode Kruis, aanvankelijk uitsluitend een oorlogswerk, heeft zich ontwikkeld tot een uitgebreid vredeswerk en zich gesteld in dienst van de volkswelvaart en in het bijzonder in dienst van de volksgezondheid.

En eenieder zal met ons van mening zijn, dat in de bestudering van de bestrijding der geslachtsziekten, onze afdeling van het Rode Kruis een uitstekend werk gaat doen voor onze volksgezondheid, juist ook in de geest en in de richting, waarin het Rode Kruis zich in de latere jaren als vredeswerk bewogen heeft.

Of men daarmede komt op het terrein van anderen, speciaal van onze Gezondheidscommissie?

Wij zijn van mening, dat in zaken van zulk een algemeen volksbelang, slechts de vraag voorop mag staan: „Of het werk gedaan wordt?" Door wie is een vraag van minder belang.

Echter zal het aanbeveling verdienen, dat de afdeling Curaçao van het Nederlandse Rode Kruis, alvorens dit vraagstuk in studie te nemen, zich in verbinding stellen zal met de meergenoemde gezondheids-Commissie en de Openbare gezondsheidsdienst.

We geloven trouwens, dat deze aanbeveling ten overvloede is, daar o.a. in de bestrijding der T.B.C. deze samenwerking niets te wensen overlaat en vrees dat deze in deze bestrijding der geslachtsziekten, zou ontbreken, ten enenmale ongegrond is.

Deterding gaat heen.

We hebben in ons blad van Zaterdag reeds dit bericht weergegeven, ontleend aan de Deutsche Rundfunk en Zaterdagavond vonden we in de Anetapers dit bericht bevestigd in de volgende mededeling:

Den Haag 23. Naar aanleiding van de tegen 17 November uitgeschreven algemeene vergadering deelt de directie van de Koninklijke mede dat de Heer Deterding den wensch te kennen gaf om 31 December als directeur generaal af te treden. Aan de algemeene vergadering zal voorgesteld worden om hem een plaats als commissaris aan te bieden.

Ter benoeming als directeuren zullen voorgedragen worden de Heeren J. M. De Booy, Mr. J. C. Panthaleon Baron van Eck. De Raad van Commissarissen verleende den Heer de Kok den titel van directeur generaal per 1 November.

(De Hr. de Kok was tot nu toe Directeur in den Haag. Red. Am.)

Naar aanleiding van dit bericht willen we hier de aandacht vragen voor Deterding als leider van het machtige wereldconcern.

De grootvader van het liberalisme, Adam Smith, leerde dat het economisch optimum n.l. de beschikbaarheid van de grootste hoeveelheid goederen tegen de laagste prijs het best verwezenlijkt wordt door de economische vrijheid.

De ervaring nu van het wereldbedrijf der Koninklijke schijnt sir Henry Deterding tot het inzicht gebracht te hebben „dat de onbeperkte vrijheid ook op economisch gebied, uiteindelijk leidt tot het tegendeel van wat zij beoogt, zodat haar op straffe de welvaart, die zij geschapen heeft, weer vernietigd te zien, scherpe beperkingen dienen te worden opgelegd. Zo gezien vormt het werk dus niet de verloochening maar een correctie van de vrijhandelsleer en wel voornamelijk op drie punten: het vrije vervoer, de vrije productie, en de vrije prijsvorming".

Voor wie tot nu toe slechts oppervlakkig kennis nam van de geschiedenis van de Koninklijke en het levenswerk van Sir Henry, moge deze uitspraak van prof. dr. C. Gerretson gewaagd of misschien zelfs enigszins onwaarschijnlijk klinken, het nieuwe vlot geschreven groots opgezette boek *) van de hooggeleerde schrijver is daar om te bewijzen, dat deze stelling volkomen op de feiten steunt. Dit is dan ook de reden dat prof. Gerretson in dit boek nog veel verder gaande stellingen publiceert, die velen misschien niet verwacht zouden hebben; stellingen, die doen zien dat de geschiedenis van een van de grootste en meest bloeiende concerns een scherpe veroordeling van het oude liberalisme inhouden. Tal van conclusies, die getrokken worden uit 't zeer uitvoerige en interessante feitenmateriaal, dat in dit boek geboden wordt, bewijzen dit. Herhaalde malen leest men dat Deterding de man was van de

„ordening van de prijsvorming",
„garantie van een billijke prijs",
„beheerst vervoer",
„beheerste handel",
„beheerste productie".

Niet alleen de Katholieke „ordenaars" van het maatschappelijk en economisch leven, doch zelfs de christelijke moralisten zullen hier bekende klanken terug vinden.

Men kan met de schrijver verschillen of het bestuursbeleid van Deterding bij de Koninklijke in details welbewust uit genoemde beginselen voortvloeide, of dat het door schrijver, na bijna een kwart eeuw, geïdealiseerd gereconstrueerd is. Prof. Gerretson is zich daar zelf ook zeer wel van bewust.

Het duidelijkste blijkt dit in het begin van Hoofdstuk IV, waarin de oprichting der „Asiatic" als het begin der ordening wordt beschreven. Om onze lezers een indruk te geven van de schrijftrant, van de wijze van behandeling en tevens van de figuur van Deterding, zoals Prof. Gerretson, die als secretaris jarenlang nauwe relaties met hem had, hem ziet, zijn wij zo vrij enige passages uit het begin van dit hoofdstuk te citeren. Zij zijn typerend voor de „leider" en voor de behandeling van zijn werk.

Deterding als dertiger.

„De nieuwe leider was Deterding.

Toen hij overeenkomstig Kessler laatste wil, tot diens opvolger benoemd werd, was hij reeds enkele jaren zijn rechterhand geweest en als zijn plaatsvervanger in een gewichtig tijdperk ook bij commissarissen welbekend. Nochtans is het begrijpelijk, dat de raad enige aarzeling te overwinnen had eer hij besluiten kon een zo jonge man de leiding van het riskante bedrijf dezer nog maar amper door een crisis heengeworsteld bedrijf toe te vertrouwen.

Toch was Deterding de aangewezen man. Bij de vestiging van het bedrijf had de organisatie van winning en verwerking, de industriële zijde van de zaak, de hoofdaandacht van de leiding gevorderd; vervoer van afzet waren min of meer „aus dem Stegreif" georganiseerd. Doch met de omvang van het bedrijf was de betekenis van het commerciële element in de leiding gegroeid: steeds dringender eisten de handelsvraagstukken deskundige aandacht: aan het roer der onderneming was een koopman nodig.

Deterding nu, was en is, door aanleg en opleiding, een koopman in hart en nieren: reeds dat feit, rechtvaardigde de keuze; 't is vooral aan zijn scherpe koopmansblik te danken, dat hij, reeds in de jaren, in staat is geweest, de combinatie tot stand te brengen, die aan de Koninklijke een plaats onder de wereldbedrijven geschonken heeft.

Het is niet moeilijk, voor wie Deterding in zijn rijpe jaren mocht gadeslaan, zich een beeld te vormen van de dertiger, die de Kessler ontvallende teugels van het bewind der maatschappij in handen nam; de tijd die zijn haren vergrijsd heeft, kan zijn trekken slechts weinig hebben veranderd.

Een pot bier en een nieuwe Hollandse!

Het zonnig gelaat met de snel wisselende uitdrukking; het open donker oog, dat, opmerkzaam, het wit rond de pupillen zichtbaar liet; de wat cynische hoeken van de wilskrachtige mond, die toch zo gaarne zich ontplooit tot de gulle lach; de jong gebleven wat ijle stem, de rappe spreekwijze, die de woorden haasje-over jaagt: het levendig temperament; het beweeglijk intellect; de rappe appreceptie, het snelle oordeel; de eigen logica en de eigen taal; zij vormen de getrouwe afspiegeling van zijn tintelende persoonlijkheid. Eenvoudig, wars van aanstellerij, man van stemmingen, opbruisend, eigengereid, is hem altijd iets bijgebleven van de lustige Amsterdamse jongen die zich, vermoeid van het nachtelijk overwerk, met een pot bier en een nieuwe haring, zo smakelijk regaleren kon, verklaart het de charme, die van zijn omgang uitgaat?

KONINKLIJKE BELANGSTELLING VOOR DE MANOEUVRES. — De grote legermanoeuvres in de omgeving van Rucphen werden gedeeltelijk bijgewoond door de Koninklijke familie; in het midden van rechts naar links: **H. M. de Koningin, Prins Bernard en H. K. H. Prinses Juliana.**

Het Kapersnest.

door Joseph Conrad.
(Nadruk verboden).

56)

Hij bleek erg gemelijk en wilde telkens tegen u uitvoeren, tot doña Seraphina hem eens goed onder handen nam, zei Sebright.

Overigens was het relaas heel bevredigend gewees.

De plaats was van zee uit te bereiken door een nauwe inham, die toegang gaf tot een klein volkomen beschut bekken, achter de duinen. — Het riviertje, dat het landgoed bevloeide, — stroomde uit in dat bekken. Daar zou je met 'n boot kunnen landen en het moest toch al heel slechts gaan als miss Riego en ik niet een paar dagen verborgen konden blijven op haar eigen bezitting, en dit te meer, daar in de loop van het gesprek, toen ik „naar was gelopen om de zon te zien ondergaan", gebleken was, dat de beheerder van het goed, of hoe ze hem ook noemden, — de echtgenoot was van Seraphina's oude min.

Natuurlijk, we moesten zorgen, zomin mogelijk opzien te baren — trachten vroeg in de morgen, als alle slaven buiten op het veld werkten, langs zijwegen het huis te bereiken. Castro, die bekend had de omgeving daar nogal goed te kennen, zou van veel nut zijn. Intussen zou de „Lion" rustig naar Havana stevenen, alsof er niets aan de hand was. Ongetwijfeld zouden alerlei tolbeambten klaar staan om met veel lawaai aan boord te komen zwermen.

Of er vreemdelingen aan boord waren? Welneen! Waarom zouden er zijn?... Rio Medio?... Wat was er met Rio Medio?... Waren in geen mijlen in de buurt van Rio Medio geweest; zorgden deze vaart een eind van de kust te blijven. Het schip onderzoeken? — Met alle plezier, ieder hoekje en gaatje...

Hij dacht wel niet, dat ze zo brutaal zouden zijn over de kapers te beginnen; maar als ze het waagden — o dan!

Kapers? Dat was ook geen eer voor de macht van Spanje. Persoonlijk hadden ze van kapers niets gezien. Dachten, dat ze allemaal lang gevat waren en opgehangen. Geruchten, dat de „Lion" zou zijn aangevallen volkomen uit de lucht gegrepen. Misschien een ander schip geweest...

Dat zou de te volgen gedragslijn moeten zijn. Werden ze er niet door overtuigd, dan zouden ze er toch danig door in de war gebracht worden. O ja, in zijn grote achting voor mij had kapitein Williams z'n plan natuurlijk opgegeven om van de ergerlijke behandeling aan zijn schip gepleegd een staatszaak te maken. Hij zou in Havana geen enkele klacht uitbrengen — in 't geheel niet.

Dus... dat was geregeld.

Nu over ons terugkomen op de „Lion" ...Dit was iets, dat noodzakelijkerwijze aan mij was overgelaten. Gerekend van de tijd, waarop we afscheid namen om aan de kust te landen, zou de „Lion" tot de zestiende dag in Havana vertoeven; als we tegen die tijd nog niet waren komen opduiken, en de lading reeds aan boord was, zou kapitein Williams trachten onder een of andere voorwendsel, nog een paar dagen langer te blijven. Maar zestien dagen zou ons ruimschoots genoeg zijn, en het was zelfs het beste niet al te veel te willen jachten. Op de vijftiende dag aan te komen, was misschien de veiligste weg, zonder de zaak daarom te precies uit te moeten rekenen. Sebright zou ook niet weten, waarom we met zoveel ezels tot onze beschikking niet over land zouden gaan, om binnen te komen en ons dan dadelijk aan boord van de „Lion" te begeven — misschien in een of andere vermomming.

Naderhand evenwel vernamen we van Castro, dat de nederzetting een zeilschip bezat van ongeveer twintig ton, dat dikwijls op Havana voer .Zulke schepen voor het vervoer van suiker — waarvan iedere plantage langs de kust er een paar bezat, gingen de haven in en uit zonder dat er veel aandacht aan geschonken werd. Soms riep de kustwacht in het Noorden of een tolbeambte hen wel eens aan, maar niet dikwijls en dan nog enkel maar om de naam te vragen, de plaats van afkomst en het aantal okshoofden suiker aan boord.

„Hemel nog toe! Dat is het wat we hebben moeten!" juichte Sebright, toen hij dat hoorde.

En we werden het eens, dat dit de beste manier zou zijn. We zouden onze aankomst afmikken op de vroege ochtend of anders tegen de schemering. De vrachtboot, die ons zou brengen, moest door onhandig varen, toevallig op de „Lion" stomen, en lang genoeg langszij blijven om ons tijd te geven door een open dekpoort naar binnen te glippen.

Het hele voorval moest zo worden uitgevoerd, dat het voor toeschouwers, zo die er waren, de schijn zou hebben van een gewoon ongelukje. Geschreeuw en gevloek van beide kanten moest heel echt klinken. Daarna moest de vrachtboot weer kalm haar weg voortzetten, — naar het douanenhuis, waar alle schepen van zulk soort zich bij aankomst hadden te melden.

— Wees maar niet bang, we zullen erg hard en schandalig vloeken en te keer gaan," verzekerde Sebright. „De jongens zullen daar in opgaan, wed ik!"

Verder bleef nog onder de ogen te zien de bedoeling van de schoener, die ons van Rio Medio op de hielen zat. Het twijfelachtige of het mogelijk zou zijn hem van ons af te schudden.

Gelukte dit niet, dan moesten wij maar des nachts afscheid nemen. Trouwens, ook van de kust af zou men ons dan niet kunnen gadeslaan.

„U weet, ik heb nog nooit beweerd, dat mijn plan helemaal veilig is. Maar hebt u een ander?"

Ik gaf geen antwoord, want een ander had ik niet, en ik kon er ook geen uitdenken.

En nu kwam de tijd; de tijd om uit te treden uit de tempel van zonneschijn en liefde — van fluisteringen en stilte naderde steeds meer en meer.

Willams en Sebright waren de nacht te voren de hele tijd op het dek bezig geweest het schip te regelen naar iedere gunstige vlaag van de wind, die op zich liet wachten.

„Er is nog geen wind genoeg om het zeil van een speelgoedbootje te vullen", gromde Sebright — „en die zware giek kun je niet aan land roeien en met enkel die éénarmige man aan de andere riem! Het speet hem, dat hij ons niet vier goeie roeiers mee kon geven. — Maar de Noordenwind kon op komen zetten, voor zij naar het schip konden terugkeren en dan — afgezien van het feit, dat de aanwezigheid van vier Engelse matrozen op de kust zeker opzien zou verwekken, — was er nog de moeilijkheid ze in Havana weer aan boord te krijgen.

wordt vervolgd.

(Verschenen in boekvorm bij de N.V. Het Nederlandse Boekhuis te Tilburg en verkrijgbaar in iedere boekhandel).

Vraagt men de grootste, alhans zijn voor de Koninklijke kostbaarste eigenschap? Het is een koopmanseigenschap: de gave ook de meest ingewikkelde zaken eenvoudig te zien. Zij schittert vooral bij onderhandelingen, in de merkwaardige snelheid en scherpheid, waarmede hij liefst alleen in zijn klein werkvertrek, tegenover een met cijfers scherp bewapende tegenpartij, de veelheid der gegevens bijna spelenderwijs, hoogstens met behulp van wat achteloos neergekrabbelde getallen, weet te herleiden tot de enige, de koopman belangrijke factor: het verschil tussen „cost en „baet". Deze eigenschap heeft hem ervoor behoed, toen de belangen der groep zich steeds uitbreidden, en hem in staat gesteld, ook toen er reeds meer „teamwork" nodig was, ook inderdaad de onbetwiste leider te blijven.

Deterding, zoals allen, die in de wereld iets tot stand brengen is een man van één gedachte: een „higher Simpleton" zoals hij zichzelf geestig heeft gekarakteriseerd: en zijn verdienste ligt in de klaarheid, waarmede hij, van de aanvang af, die gedachte in al haar consequentie heeft doorzien, en in de hardnekkigheid, waarmede hij haar, ook onder moeilijke omstandigheden heeft doorgevoerd. Zijn werk kan, daardoor, in een enkele zinsnede worden vervat: Deterding heeft voor het aardoliebedrijf in de oude wereld gedaan wat Rockefeller voor de nieuwe verricht heeft. Hij heeft de Oosterse olie, uit een hand, de zijne, vertierd, de heerschappij verschaft op de Oosterse markt. Op de grondslag van de Oosterse stelling heeft hij, daarna, het wereldbedrijf van de maatschappij opgebouwd.

Om Deterdings werk te begrijpen stelt men op de voorgrond, dat zijn politiek in wezen, een vrijhandspolitiek is geweest. De „higher Simpleton" is, in het algemeen, geen man van theorieën en stelsels. Ook Deterding niet. Zijn kracht ligt juist in zijn onbevangenheid in de, vooral in overgangstijdperken zeldzame gave, de werkelijkheid met onbenevelde ogen te zien, in de gereedheid, omstandigheden, zoals zij zich voordoen, aan te grijpen tot verwezenlijking van het gesteld doel.

Deterdings doel nu was, niet iets hoogs en wonderbaars: het dienen van het algemeen belang, het scheppen van een nieuwe economische orde, het bouwen van een machtig handelslichaam, maar iets uitermate nuchters, het doel van iedere koopman groot of klein: geld verdienen. Indien zijn werk vruchtbaar is geweest voor de wereld, het is niet ondanks dat, maar omdat hij is gebleven die hij was en wezen moest. Dat doel najagend, heeft hij, geleerd door ervaring, zekere richtlijnen van zakenbeleid gevonden en tot gelding gebracht, die, beschouwd in haar geheel, een onmiskenbare afwijking vormen van het enig beginsel, dat hij, van huis uit, heeft aangekleefd, en die, in haar uitwerking, het functioneel karakter van de maatschappij hebben gevormd.

Men heeft Deterding als 'n andere Rockefeller, een monopolist gescholden. Ten onrechte. Juist op dit stuk is hij een eigen man. Hij is vrijhandelaar geboren en getogen: wij allen van de Hollandse waterkant hebben dat in ons bloed, en hij, kind van een zeekapitein, kind van Amsterdam, kind van zijn tijd, was in dit opzicht, driedubbel erfelijk belast. Zijn opleiding heeft, die aanleg vormend, hem slechts gemaakt waartoe hij was voorbestemd; terwijl Rockefeller de dingen bezag met het oog en uit het standpunt van de fabrikant, heeft Deterding de vraagstukken, waarvoor hij zich als leider der Koninklijke gesteld zag, altijd benaderd en opgelost met de mentaliteit van een vrijhandelsgezind koopman. Aan die overtuiging uit de jeugd is hij levenslang getrouw gebleven; **naarmate zijn jaren klommen**, is zij dieper bij hem ingeworteld; dat de uitschakeling van mededinging de dood in de pot van aardoliehandel zou zijn, wie in zijn omgeving heeft het hem niet met harstochtelijke ernst horen uitspreken? En desniettemin is hij tevens de leider van een wereldbedrijf, welk stelsel, van „beheerste handel" met de orthodoxe vrijhandelsleer, zacht gezegd, niet al te wel verenigbaar schijnt.

Hier ligt voor hen, wier denken zich beweegt in de categorieën der traditionele economie, een tegenstelling, waarvan de oplossing de verklaring inhoudt van de ook zedelijke, betekenis, die het mede door de Koninklijke geschapen bedrijfs-type voor de wereldhuishouding bezit".

*) Dr. C. Gerretson Geschiedenis der „Koninklijke", Deel II, 535 pagina's bij Joh. Enschede & Zonen, Haarlem 1936. Deel I verscheen enige jaren geleden, terwijl deel III over enkele jaren zal uitkomen.

Reist met Nederlandse Schepen.

REIST MET NEDERLANDSE SCHEPEN!

Hoe het Derde Rijk concurreert.

In het laatste nummer van 't orgaan van de N. I. Plantersbond schrijft Judocus Nietweter een interessant artikeltje over de voorkeur van Nederlanders om te reizen met de — iets goedkopere — buitenlandse scheepvaartmaatschappijen.

Mutatis mutandis is dit artikeltje ook op onze West van toepassing. Gouvernementspassagiers zijn natuurlijk gedwongen, om de nationale lijnen **Rott-Lloyd** of **Nederland** te nemen. Particulieren echter geven Hapag of Norddeutscher Lloyd vaak de voorkeur omdat die enkele tientallen guldens op 't tarief laten uitsparen. Vooral dat der zgn. „toeristenklasse" der Duitse boten is veel goedkoper dan 't Hollandse tarief.

Ik ben, schrijft J. N. daarover aan 't piekeren geslagen. Daar moet toch ergens een kneep zitten. De exploitatiekosten, wel, die zullen elkaar niet veel ontlopen. Kolen zijn kolen, olie is olie, slijtage is slijtage.

De winst, waarmede Hollandse en Duitse reders tevreden zijn, zal ook niet zoveel verschil geven.

Onze scheepvaartmagnaten zijn toch niet zulke „vurige kapitalisten", dat ze terwille van 'n hoog dividend hun klanten het vel over de oren trachten te halen. Trouwens, daar zijn ze — al zouden ze willen — veel te goochem voor, gezien de concurrenten next door.

Toch — „als 't niet uit de lengte kan, moet 't uit de breedt komen", zei mijn moeder zaliger altijd.

En dus moeten de Duitsers en de andere zoveel goedkopere buitenlandse lijnen wat zij op de passageprijzen minder ontvangen ergens anders uitsparen.

Ik las daarover in een onzer kranten een beschouwing, ontleend aan het orgaan van de liberalen in Holland, het blad „De Vrijheid".

Maar al te veel wordt uit het oog verloren, dat de Duitse maatschappijen slechts in staat zijn zulke lage tarieven aan te leggen omdat zij door het Derde Rijk zwaar gesubsidieerd worden, dat zichzelf daartoe de mogelijkheid schept door in 't geheel niet of zwaar verminderde rente te betalen van door of namens het Derde Rijk in het buitenland opgenomen gelden en dan nog bij de uitbetaling der zwaar verminderde rente dusdanig te chicaneren, dat de obligatiehouder ettelijke maanden na het verval van de coupon eerst in het bezit komt van een klein gedeelte van de bij de uitgifte der lening in uitzicht gestelde rente. Hier snijdt het mes aan twee kanten. Eerstens de eigenmachtig, veelal tot meer dan de helft verlaagde rente en tweedens rentewinst op het te laat uitbetaalde restant van de oorspronkelijke rente.

Door het bezigen van zulke praktijken gelukt het aan het Derde Rijk o.m. zijn scheepvaartlijnen, in het bijzonder die op het Oosten varen, te subsidiëren.

En wij Nederlanders stellen Duitsland tot deze vitieuse — cirkelpolitiek in staat, door onze eigen scheepvaartlijnen te negeren om een handvol guldens. Want **véél** is 't verschil tussen de Duitse tarieven en die der vrachtboten met passagiers accomodaties onzer eigen lijnen niet!

Het is inderdaad, zoals „de vrijheid" zegt; **niets anders dan een uiting van Nederlands défaitisme!**

de arbeider zijn godsdienst af te nemen dan zal hij dubbel bedrogen uitkomen.

Vooreerst omdat zonder practisch christendom sociale rechtvaardigheid toch niet te realiseren valt, en voorts omdat zelfs de grootste stoffelijke welvaart niets betekent als men geestelijk arm is."

Het recht tot opstand.

Over het recht tot opstand schrijft Pater R. Regout S. J. in De Tijd:

„De eerste en voornaamste eis is, dat de hoogste goederen van een volk op het spel staan, dat uiterst belangrijke culturele, ethische, godsdienstige waarden worden aangetast of direct bedreigd. Zo zal een regering zeker niet haar overheidsgezag verliezen over de gehele lijn, wanneer zij een of andere onrechtvaardige of anti-godsdienstige wet uitvaardigt, al kan het recht of de plicht zijn der onderdanen aan die wetten gehoorzaamheid te weigeren.

Vervolgens moet het machtsmisbruik van de overheid klaarblijkelijk zijn, volgens het oordeel van wijze, ernstige mannen. De overheid is „in possessione; de „bewijslast" is bij hen, die gehoorzaamheid willen weigeren.

Andere vereisten zijn, dat alle minderbezwaarlijke middelen vruchteloos zijn om tot een betere toestand te komen, zodat de opstand als uiterste middel moet worden beschouwd; verder moet de opstand kans van slagen hebben, en dat niet alleen om de bestaande regering te verdringen, maar ook om een nieuwe en betere regering daarvoor in de plaats te stellen; en tenslotte is het vereist, dat de onrust, de verwarring, het bloedvergieten en de burgeroorlog wellicht, waarvan men verwachten kan dat zij aan de opstand verbonden zijn, niet een nog ernstiger aantasting van het algemeen welzijn zullen betekenen, dan het dulden van de onwettige regering.

Wat hierboven is uitgewerkt, is in kern reeds te vinden bij St. Thomas van Aquino, als hij spreekt over het recht van verzet tegen een tyran: „Het bewind van een tyran is niet rechtmatig, want het strekt niet tot het algemeen belang, maar tot het privaat belang van de heerser. En daarom is verstoring van dit bewind geen ongeoorloofde opstand; behalve wanneer deze verstoring op zo ongeregelde wijze geschiedt, dat de menigte der onderdanen meer nadeel lijdt door de verstoring van het tyranieke bewind, dan door dat bewind zelf". (Summa Theol. II. II. q. 42, a. 2)

DE „PROTESTANTSE" EED DES KONINGS.

Zal op 3 November in het Hoogerhuis afgelegd worden.

De Engelse wet eist, dat de Britse souverein na zijn troonsbestijging de verklaring aflegt het protestantse geloof te beleiden.

Dit gebeurt bij de kroning of bij de eerste bijeenkomst van de koning met het parlement — al naar deze of gene zich het eerst voordoet.

Het parlement is de 31ste Juli op reces gegaan en komt op 29 October weer bijeen, om diezelfde dag verdaagd te worden, waarna op 3 November de nieuwe zitting door de koning geopend zal worden, in overeenstemming met de traditie, volgens welke deze plechtigheid op de eerste Dinsdag van November plaats vindt.

Opgemerkt zij, dat de verdaging meestal geschiedt op de laatste zitting van het reces, vooral wanneer, gelijk thans, alle parlementaire zaken afgedaan zijn. Baldwin is ditmaal vermoedelijk hiervan afgeweken, opdat, indien zich buitengewone omstandigheden mochten voordoen, het parlement zonder tijdrovende formaliteiten bijeengeroepen kan worden.

Op 3 November zal de koning dus de „protestantse eed" afleggen.

Deze luidt:

„Ten overstaan van God verklaar, betuig en beleid ik plechtig, dat ik een gelovig protestant ben en dat ik, in overeenstemming met de geest en de letter van de wetten, welke de protestantse troonopvolging van mijn rijk verzekeren, deze wetten naar mijn beste vermogen zal naleven en handhaven".

(„uphold and maintain").

Dank zij de ruimheid en edelmoedigheid van geest, welke de ridderlijke Edward VII kenmerkte, was de eed gezuiverd van de voor katholieken en hun geloof beledigend termen, die er deel van uitmaakten. George V is de eerste koning geweest, die de nieuwe, voor katholieken niet krenkende, maar evenmin bevredigende eed afgelegd heeft. Sindsdien evenwel zijn de constitutionele verhoudingen in het rijk zozeer veranderd, dat men zich erover verwonderen moet, dat de protestantse eed gehandhaafd is gebleven. Zo deze al passend geacht kan worden voor Groot-Brittannië met zijn overweldigende protestantse meerderheid en zijn Engelse en Schotse staatskerken, zij is het is zeker niet voor sommige andere landen van het Britse rijk, waarvan de koning thans souverein is, onafhankelijk van zijn koningschap over Groot-Brittannië. Ofschoon in die landen de kroning niet zal plaats hebben, zal zij er, evenals in Januari de troonbestijging, proclameerd worden. De Ierse Vrijstaat zal zich van zulk een proclamatie onthouden... om redenen waarmee wij bezwaarlijk kunnen instemmen. Maar de Ierse Vrijstaat zou zich kunnen onthouden om zeer doeltreffende redenen en wel deze, dat een bijna uitsluitend katholiek land van zijn koning geen z.g. „protestantse eed" verwacht. De koning kan protestant zijn, maar dat een betuiging van protestantisme bij de bevestiging van de souvereiniteit des konings over een katholiek volk zoals het Ierse, een ongerijmdheid is, zal niemand tegenspreken. **Hetzelfde evenwel kan toegepast worden** op Noord-Ierland, Canada en Australië, waar niet alleen veel grotere percentages der bevolkingen katholiek **zijn, maar** waar, behalve de godsdienstige vrijheid, ook de godsdienstige gelijkheid constitutioneel gewaarborgd is.

Van een „protestantse troonopvolging" kan in deze landen geen sprake zijn; de koning oefent daar niet, gelijk vóór de aanneming van het statuut van Westminster, de souvereiniteit over Groot-Brittannië en indien één enkele eed hem binden moet ten opzichte van het gehele rijk en van elk der rijkslanden afzonderlijk, dan kan dit niet de hierboven weergegeven eed zijn.

Heeft deze dan, onder het statuut van Westminster, alleen betrekking op Groot-Brittannië? In elk geval doet zich van zelf de vraag voor, of niet een belangrijk deel van de kroningsplechtigheid, welke geleid wordt door de hoofden van de Anglicaanse kerk in Engeland, uitsluitend betrekking heeft op Groot-Brittannië. Bovendien maakt Noord-Ierland deel uit van het koninkrijk, doch het heeft geen staatskerk en wij kunnen niet inzien, dat het in overeenstemming met de Noord-Ierse constitutie is, dat beloofd wordt de wetten der protestantse troonopvolging, welke in Ulster in het geheel niet bestaan, te handhaven.

De regering van de Ierse Vrijstaat, die het meest katholieke land van het Britse rijk is, zou geroepen zijn deze kwestie te berde te brengen, indien zij loyaal was. Zal nu Canada het doen? Een besluit, dat een erkenning inhield van het feit, dat de religieuse verhoudingen elders van geheel andere aard zijn dan in Groot-Brittannië en dat dus ten volle rekening hield met de positie der katholieke meerderheid in Ierland en der sterke katholieke meerderheid in Ierland en der sterke katholieke minderheden in andere Dominions zou zeker een voortreffelijke indruk maken en de positie der kroon buiten Groot-Brittannië niet verzwakken, maar nog sterker maken dan zij reeds is. Niet op de laatste plaats zouden velen honderdduizenden Ieren, die de betrekkkingen met het Britse rijk niet wensen te verbreken, aldus een hart onder de riem gestoken worden.

Fabeltjes over Katholieken.

In de Beurs- en Nieuwsber. van Maandag l.l. vonden we een artikel van H. P. v.d. A. over „Honoraria van Artsen in Vroeger tijden".

Het artikeltje getuigt over zijn geheel van weinig serieus werk.

Een bewijs levert het volgende citaat daaruit:

In de middeleeuwen viel bisschop Peter van Aichspalt het zeldzame buitenkansje te beurt, om, voor bewezen geneeskundige diensten, het hoogste honorarium te ontvangen, waarvan tot heden nog ooit gewag werd gemaakt. Bij den aanvang der veertiende eeuw was de medische wetenschap namelijk een vorm van wijsbegeerte en streng gescheiden van de zoogenaamde chirurgie, die hoofdzakelijk door barbiers werd beoefend. Als philosophisch geschoolde mannen, hield daarom het meerendeel der geestelijken zich met de theoretische en practische geneeskundige bezig.

Ook Peter van Aichspalt maakte geen uitzondering op dezen algemeenen regel. In 1300 trok hij naar Rome om met den paus eenige zaken van kerkelijken aard te bespreken. Hij vond Clemens echter op het ziekbed en van praten kwam voorloopig niets. Van Aichspalt bood aan om den paus met zijn medische kunde terzijde te staan, en na weinige wekens Clemens V van zijn kwaal — waartegen men reeds geen medicijn gewassen dacht — te genezen. De paus toonde zich uitermate dankbaar, en schonk als tegenprestatie aan Peter van Aichspalt... het aartsbisdom van Mainz!

Wat is er van het bovenstaande verhaaltje waar?

Peter van Aichspalt was reeds 4 jaren bisschop van Basel, toen hij in 1300 voor het regelen van enkele kerkelijke zaken naar Rome ging.

Zijn bisschoppelijke waardigheid, die hij in 1296 reeds bekleedde, kan dus onmogelijk een beloning zijn geweest voor zijn medische kennis, waarmede hij in het jaar 1300 Paus Clemens V zou hebben bijgestaan,

Bovendien was er in 1300 helemaal geen Paus Clemens V in Rome;; doch eerst vijf jaren later vinden we deze Paus in de geschiedenis en dan niet te Rome, maar te Avignon.

Maar het is het echter misschien mogelijk, dat er een naamsverwarring in het spel is en niet Paus Clemens V bedoeld is maar Paus Bonifatius VIII, die in het jaar 1300 te Rome was en dat jaar de eerste jubilée-aflaat uitschreef, bij welke gelegenheid Bisschop Peter van Aichspalt naar Rome ging.

Maar wanneer hij toen met zijn medische kennis deze Paus Bonifatius bijstond dan is het wel vreemd, dat eerst zes jaren later, onder de tweede opvolger van Bonifatius in 1306, Aichspalt met het aartsbisdom Mainz beloond werd.

Er waren echter wel andere redenen, als zijn medische kennis om deze zeer geleerde, bekwame en grote bisschop tot het aartsbisdom Mainz te promoveren.

Als bewijzen hiervoor kunnen dienen de acta van het het bekende provinciaal concilie in het jaar 1211; en verders dat hij werd uitverkoren om Hendrik VII en Lodewijk de Beier tot keizer te kronen.

Of had hij misschien deze uitverkieizng ook te danken aan zijn kennis van medicijnen? ?

Wat de Beurs- en Nieuwsberichten hier heeft opgedist is pure fantasie, die nergens anders toe kan dienen, dan om afbreuk te doen aan de Katholieke Kerk en haar instellingen.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Mussolini heeft dezer dagen het eigenaardige beeld gebruikt van een vredestak, die opgroeide uit 8 millioenen bajonetten.

Zouden wij dit beeld toepassen op de huidige situatie van Europa, dan zouden wij tot het besluit moeten komen, dat de wereld nooit zo vol vrede is als thans.

Toch duurt in Spanje de geweldige strijd tussen Nationalisten en de Madridse regering voort; zelfs wordt, deze hoe meer men de hoofdstad nadert, met des te groter scherpte gevoerd.

En een groot aantal vliegmachines hebben boven de Spaanse hoofdstad het ultimatum der rebellen uitgeworpen; maar men schijnt de nationalisten slechts over puinhopen en lijken te willen laten binnendringen en wanneer dit dan binnen enkele dagen misschien is gebeurd?

Dan staat Franco nog voor andere grote steden die in handen der communisten zijn en in het bijzonder tegenover Catalonië.

Het zou wel eens een burgeroorlog kunnen worden die jaren duren kan, wanneer de mogendheden althans niet zouden ingrijpen.

Rusland heeft reeds te kennen gegeven, dat het zich daarvan niet zal onthouden en 7 schepen zijn reeds onderweg en een dertigtal liggen nog in de Sovjethavens te laden om steun te brengen aan de Spaanse communisten.

Zullen Duitsland en Italië dit toelaten; zij hebben dezer dagen nog verklaard zich te zullen houden aan de non-interventie, maar wat dit betekent zullen we in de toekomst moeten leren.

De Pers heeft dezer dagen een officieel lijstje uit Rome gepubliceerd van wat er in Spanje aan het communisme ten offer is gevallen.

Het zijn 15.272 priesters, broeders en zusters; 10 bisschoppen; en 18.987 kerken, kloosters en scholen.

En wanneer we dan met deze cijfers in 't hoofd, een artikel lezen in de Beurs- en Nieuwsberichten van Zaterdagavond, over de syndicalistische staat in Catalonië, dan wrijven we ons de ogen uit en stellen de vraag of dit blad soms de geesten rijp wil maken voor het communisme of wat het blad noemt syndicalisme.

Portugal heeft dezer dagen de diplomatieke betrekkingen met Rusland afgebroken; een standpunt, wat we kunnen billijken, daar dit land zeer terecht een gevaar vindt in zijn eigen bestaan voor de communistische wereldactie die door de Sovjets gevoerd wordt.

De gehele vorige week heeft Graaf Ciano, de schoonzoon van Mussolini en de minister van Buitenlandse zaken in Italië een bezoek gebracht aan Duitsland. Daarbij heeft Duitsland het Italiaanse imperium in Abessynië erkend en daarvoor veel economische concessies gekregen in deze nieuwe Italiaanse kolonie. In deze week is er natuurlijk nog veel meer behandeld; maar wat niet gepubliceerd wordt. Zeker is echter dat deze 2 landen een zeer sterk verbond hebben gevormd met Oostenrijk, waarbij in de toekomst ook de nieuwe Spaanse regering en misschien ook wel **Portugal zich zal aansluiten. Natuurlijk dan tegen** Rusland en daarmee tegen Frankrijk, Tsjecho-Slowakije en de Balkanstaten, waarover Rusland reeds zijn communistische cellen in grote getale heeft verspreid.

De gebeurtenissen in Belgie Zondag l.l. schijnen ons, voor zover we de berichten kennen, een nederlaag te zijn geweest voor de fascistische Rexisten. De door de regering verboden meeting, die de Rexisten toch wilden laten doorgaan, is op een groot fiasco uitgelopen, waarbij Degrelle met 300 aanhangers is gearresteerd.

De Belgische regering had uitstekende voorzorgen genomen, waardoor het te Brussel wel woelig is geweest, maar de demonstratie een absolute mislukking is geworden. Degrelle was zijn aangekondigde redevoering, waarvoor hij een huis had gehuurd tegenover de St. Gudule, nauwelijks begonnen of het huis was omsingeld en de leider gearresteerd.

We geloven wel niet dat de Rexisten het bij deze nederlaag zullen laten; maar zeker heeft de Belgische regering een grote morele overwinning behaald, welke de kundige Minister-president van Zeeland ten volle verdient.

BUITENLAND.

Een misdaad.

Op een Congres van de katholieke mannelijke jeugd, heeft kardinaal Liénardt, Aartsbisschop van Rijssel de vraag gesteld: „Waarom moet de arbeiderswereld die reeds zoveel ontberingen en lijden gedragen heeft, nog bovendien het verlies van dat (bovennatuurlijk) licht dragen? Het is een misdaad, die men bedreven heeft door zich te hardnekkig te wijden aan het beroven van ons volk zijn geloof".

De Nw. Tilb. Crt. knoopt daaraan de volgende opmerking vast:

„Dit is voor geen enkel gelovig mens iets nieuws. Het is vaak gezegd en meermalen gezegd.

De mensen van hun geloof beroven is altijd objectief een misdaad, maar de arbeider, die toch reeds zoveel „ontbering en lijden" te dragen heeft, datgene af te nemen wat hem het ontberingsleven in al zijn waarde voor God belicht en dus gemakkelijker te dragen maakt, is een dubbel wrede misdaad.

Voor de arbeiderswereld is er daarom veel meer nog dan voor anderen aan gelegen het geloof te bewaren.

Voor ieder katholiek geldt het woord: voor allen is nodig het katholiek geloof te behouden, maar voor de arbeider heeft 't een extra sociale betekenis. Al heeft ieder mensenleven wel zoveel narigheid, dat het christelijk bewustzijn ook voor de wereld een niet hoog genoeg te waarderen goed vormt. De armste echter heeft er, wat dit betreft, het meeste behoefte aan, al ware het alleen maar omdat Christus de arme heeft zalig geprezen en niet de rijke.

Er is alles voor te zeggen een meer rechtvaardige samenleving te propageren. Maar als dat gebeuren moet door

CURACAO.

C. V. B.-NIEUWS.

Het ligt in de bedoeling op a.s. Zondag het voorlopig Bondselftal een oefenwedstrijd te laten spelen tegen het eerste elftal van Asiento.

De namen der spelers worden nader bekend gemaakt.

Jongetje door auto meegesleurd.

Op Zondag l.l. is nabij het café „Onze Vlag" te Cas Chiquito het 5 jarige jongetje H., toen het ter plaatse de rijweg wilde oversteken, door een autobus gegrepen en enige meters weggeslingerd.

Het kind bekwam hierbij geen ernstige kwetsuren.

Door een toevallig passerende dokter werd eerste hulp verleend.

Ter observatie is het kind in het hospitaal opgenomen.

Door de Politie wordt onderzocht of en in hoeverre de chauffeur schuld aan het ongeval heeft.

Directie Ned. Ind. Gas Mij.

Met het s.s. „Venezuela" is de Heer C. van Putten naar Nederland vertrokken. Gedurende zijn afwezigheid zal de directie worden waargenomen door de Heer A. J. Bosch — Reitz.

De Feestcommissie op Aruba.

Vanwege de ontslagname van de Heer F. J. G. Kwartz als voorzitter van de feestcommissie tot viering van het huwelijksfeest van Prinses Juliana, heeft de Gezaghebber van Aruba de gehele feestcommissie ontbonden en is thans bezig met het formeren van een nieuw comité, aldus de „El Despertador".

Erg verheffend is dit bericht nu juist niet.

El Regulador.

Naar we vernamen is op Aruba weer een nieuwe krant opgericht: El Regulador. Oprichters en redactie van het nieuwe blad zijn de Heren Henry Eman, A. Schotborgh en Julio Monte.

We mochten van het blad nog geen nummer ontvangen.

Examens.

Voor de Bond van „Groote" schrijvers St. Genesius slaagden voor het examen **Machineschrijven**: Ant. Elias, A. Isa, H. Penso, R. Römer en W. Vinck, leerlingen van het Thomascollege;

Voor **Kantoorstenograaf** in de Ned. Taal (130 letergrepen): R. Bello L. D. C. Gomez, B. Löwenthal, N. de Marchena, A. Ossenkop, O. Schotborgh, A. de Sola, G. Verzeisen en L. v. d. Weyden van het St. Antoniusgesticht.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten".

De nieuwe Italiaanse gezant in Tsjecho Slowakije werd geaccepteerd met zijn geloofsbrieven waarin de koning van Italië keizer van Aethiopië wordt genoemd. De acceptatie wordt door Italië beschouwd als een erkenning van het Italiaanse imperium in Abessynië.

De Queen Mary kwam tengevolge van de storm met zware slagzij de haven van Southampton binnen. Verschillende passagiers waren gewond.

UIT NEDERLAND.

Prins Bernard gaf de wens te kennen om met diverse bedrijven en hun leiders kennis te maken, vermoedelijk zal dit 28 October geschieden.

Te Reckenwalde hielden de bewoners uit de omtrek van het slot een grote fakkeloptocht die door de Prinses en de Prins op het bordes aanschouwd werd. Vrijdagmorgen vertrokken de Prinses en de Prins in gezelschap van Prinses Armgard, de Heer Roell en de vroegere huisleraar, Kolonel Alexis Von Pand Schulidzew per auto naar Berlijn.

Het jonge paar lunchte in Bueckow (nabij Berlijn), ten kastele van de moeder van een jeugdvriend van de Prins, Graaf Zur Dohna, daarna werd per auto verder gereisd naar Hannover, waar het gezelschap overnachtte. Zaterdag werd een kort bezoek aan het slot te Detmold gebracht. In de loop van de Zondag kwam het jonge paar in den Haag aan.

Naar Aneta verneemt zal het Nederlands-Indische eskader een oefenreis maken rond Sumatra en in de Straat Malaka, waarbij Singapore aangedaan zal worden. Aan deze oefeningen zullen behalve de kruisers Java en Sumatra drie torpedobootjagers en een devisie onderzeeboten deelnemen. De datum is nog niet officiëel vastgesteld; men verwacht echter dat het medio November plaats zal vinden.

De kruiser de Ruyter, die thans in de haven van Amsterdam ligt, trekt veel belangstelling en werd door duizenden bezocht.

Voor de benoeming tot opperrabbijn te Amsterdam werd voorgedragen L. H. Sarlouis.

Bij vertrek uit Southampton bleek een der hoofdmotoren van de Christiaan Huygens zodanig te zijn gestoord, dat 't schip twee dagen later uit Genève zal kunnen vertrekken en veel te laat in Indië zal aankomen.

In Ouderkerk en Nieuwerkerk zijn betrapt op het verkopen van afgekeurd vlees. Het bleek dat zij reeds betrekkelijk lang met hun bedrijf bezig waren. Voor een afgekeurd varken betaalden ze 1 gulden, voor een afgekeurde koe 15 gulden.

De markenkoers is per 26 October vastgesteld voor stortingen bij het Nederlandse clearingsinstituut voor banken enz. voor verkochte reischeques enz. op 74.51.

H. M. de Koningin zal met Prinses Juliana en Prins Bernhard op 4 November een reis maken van IJmuiden naar den Helder met H. M. de Ruyter.

In de Noordzee heersten de laatste dagen hevige stormen. Verschillende schepen verkeerden in gevaar, o.a. een Duits, Zweeds en een Sovjets' schip.

Een Duits schip is gezonken. In Engeland hadden verschillende ongelukken plaats.

SPORT.

Luitenant Peters wint de vierdaagse afstandsrit op de Veluwe die uitgeschreven was door de Kon. Militaire sportvereniging.

Voetbal: ADO — Xerxes 1—2, Ajax — Exselsior 2—1, DFC — Stormvogels 3-1, DHC — Blauwwit 2—0, CVV — RCH 2—0, Haarlem — DWS 1—2, Sparta — VUC 0—3, HBS — ZFC 5—2, KFC — Feyenoord 1—3, MVV — PSV 1—2, Eindhoven — NOAD 2—7, Juliana — Roermond 2—2, NAC — BVV 5—2, Longa — Bleyerheide 1—1, GVAV — Be Quick 3—4, Achilles — Velocitas 5—2, Friesland — Sneek afgekeurd; Veendam — HSC 4—1, Hoogezand Leeuwarden — 4—1.

M.V.V. — P.S.V. 1—2, Eindhoven — NOAD 2—7, Longa — Bleyerheide 1—1, NAC — BVV 5—2. Bij deze laatste wedstrijd meende BVV door ruw spel na de rust 'n overwinning te kunnen forceren. Het publiek deed ook 'n cent in 't zakje, zodat men zich genoodzaakt zag de tribunes te ontruimen, waarna het resterend deel van de wedstrijd (3 minuten) gespeeld kon worden en wel onder politietoezicht (!)

De wedstrijd Oost Nederland — tegen West Duitsland werd door de Nederlandse ploeg met 2—1 gewonnen.

De Nederlandse sportvliegers J. Hijmans en W. Sluyters zijn met een Leopard Moth vliegtuig gestart voor een retourvlucht naar Indië.

Kist bier weggenomen.

Ten nadele van een caféhouder is een kist bier, welke naast zijn café in een **steeg stond, weggenomen.**

Door de Politie wordt een onderzoek ingesteld.

K
KRO
O

Wereldprogramma

Zondag 1 November.

Via P.O.J. Golflengte 31.28
19.24—20.24 uur Curaçaotijd

1. Gramofoonmuziek.
2. „De Wereld in Vogelvlucht", door Paul de Waart.
3. „Van en Voor de Missiepost"
4. Gramofoonmuziek.
5. Radio en de Wereldvrede.
6. Vaderlandse Kroniek.

Koloniale Uitzending van de K.R.O.
Via P. H. I. op Golflengte 25.57 M.
Van 9—10 uur Curaçaotijd.

Zaterdag 31 October.

1. Mars.
2. „Allerheiligen".
3. Gramofoonmuziek.
4. „De Wereld in Vogelvlucht", door Paul de Waart.
5. „Van en Voor de Missiepost".
6. Vaderlandse Kroniek.

R. K. PADVINDERSVERENIGING
ST. THARCISIUS-GROEP.
CURAÇAO

VOORTREKKERS: Stamraad. Woensdag 28 Oct. 6—7 n.m.

VERKENNERS: Donderdag, 29 October om 3 uur Ereraad en Troepraad.

Bivakgenoegens op een verjaringsfeest. Installatie.

Bivakkeren kost minder moeite, minder zorg en minder geld dan een vijfdaags kamp en de genoegens daaraan verbonden verhouden zich beslist gunstiger dan hun tijdsduur.

Het is een goed idee geweest van de leiders van de St. Tharcisiusgroep om op het eerste zilveren feest van Oubaas van Geffen voor het eerst een bivak te ondernemen.

Door bemiddeling van de Almoezenier, Pater Elie, genoten wij gastvrijheid op de plantage van de Heer Emilio Martens (en niet E. Maduro, zoals we eerder schreven). De Voortrekkers en Leguanen (Studiepatrouille) bereikten per fiets of met het „Hijgend Hert" op Zaterdag, tegen het vallen van de avond, het bivakterrein, dat in een ommezientje **was ingericht. De Leguanen, een beetje schuchter nog, sloegen hun tenten op** aan de ingang van de Plantage, terwijl de Voortrekkers moedig verder het „bos" in trokken.

Een bescheiden kampvuur, geopend in de rustige avondstilte met de zegening van het vuur, door de V.G.-Patent-oliebollen, merk Sjon Weisz, en chocolade uit een ketel met doorgebrande touwen. Enkele gasten. Trappersverhaal in tweeën gesneden door de feesteling, demonstraties, zang en nodige grappen.

(O die epigglottis van S. W.) Bob vond het ook fijn! Die nam een halve schaal oliebollen uit het mandje van Roodkapje voor zijn rekening en kreeg nog standjes op de koop toe...

Morpheus had zwaar werk met enkele knapen. Snip Twee was een lammetje in zijn hand. — Zondagmorgen vroeg uit de veren. Om kwart over vijf vijf H. Mis in de kerk van Groot Kwartier.

Tegen tienen kwamen de nieuwelingen en de rest van de Verkenners zingend op de kampplaats aan. Inspecteur Bernard maakte een filmopname. De Rij auto's werd groter, ouders van nieuwelingen voor de Installatieplechtigheid.

Stipt om half elf arriveerde D. C. Diekmann. De Groep stelde zich op in hoefijzerformatie onder de palmen.

De V. G. wijdde de installatie-tekens en toen klonk het acht keer, ernstig en flink: **„Op mijn erewoord beloof ik: met Gods genade, ernstig te zullen trachten, mijn plicht te doen tegenover God, de Kerk en mijn land, iedereen te helpen waar ik kan en de Verkennerswet te gehoorzamen." Stemmige stilte** bij die eerlijke belofte, recht uit het jongenshart. Pater Elie wenste allen geluk en spoorde aan steeds eerlijk te zijn.

De lens werd gericht op gelukkige moeders en gelukkige jongens.

De Verkenners stapten om twaalf uur weer uit de bus bij het Troephuis en om vier uur stond de Oubaas met zijn mannen, gepakt en gezakt, voor de poort, waar in de toekomst... Gijantha. Niet verder vertellen... Het smaakt naar meer! !

De Suppletoire Begroting 1936.

Gisterenavond had in de Koloniale Raad de behandeling plaats van de 2de Suppletoire begroting 1936.

Niet zozeer over deze begroting als wel over de algemene beschouwingen waren in de stukken tussen Bestuur en Raad nog al harde noten gekraakt, en dit was vermoedelijk de oorzaak dat de opkomst van het publiek zo buitengewoon was.

We geloven echter dat de behandeling deze personen zal zijn tegengevallen.

De ingekomen stukken openden met een schrijven van de Kamer van Koophandel over de autobussen, waarvan we al de inhoud hebben gepubliceerd. De K. v. K. wil de kleine busjes onverminderd houden en de H-borden weggenomen zien.

Verder waren bij schrijven van de Gouverneur de Heren Jas, van der Drift en ten Brink tot Bestuursgemachtigden benoemd.

De Openbare beraadslagingen begonnen met een verklaring van de Voorzitter, de Hr. J. Cohen Henriquez.

Onze lezers weten dat er door de Raad enkele vragen **waren gesteld in verband met de voorgestelde uitbreiding van het commando der politie.**

Met name zouden de afdelingen gaarne willen vernemen of, als de werkzaamheden van de commandant verlicht worden, door deze van de meerdere gelegenheid, die hij verkrijgt om controle uit te oefenen op de wijze, waarop de ondergeschikte hun taak uitvoeren — wat minder automatisch en om meer aandacht te besteden aan de wensen en de critiek van het publiek, gebruik zal maken.

In scherpe bewoordingen was hierop door het Bestuur geantwoord, dat deze vragen beschouwde als een interne critiek op de dienst der politie welke slechts een taak was van de uitvoerende macht en niet van de Koloniale Raad.

Het verontwaardiging had de Raad van dit antwoord kennis genomen en door de Voorzitter werd dan ook medegedeeld, dat indien het Bestuur zo blijven weigeren met inlichtingen, de raad tegen deze uitgave stemmen zou.

De Procureur Gen., Mr. Jas antwoordde hierop, dat het Bestuur in de vragen van de Raad aanvankelijk een inmenging had gezien in de dienst van de politie; doch nu de Raad deze terugwijst, blijkt dat er een misverstand geweest is en zal de Raad dus met deze erkenning geen reden meer hebben tot verontwaardiging.

Ook de verdere door de Raad gevraagde inlichtingen werden verstrekt. Vooral de gebeurtenissen bij de laatste staking maakten een dubbel commando nodig en ofschoon allen hoopten, dat deze zich niet zullen herhalen, met de mogelijkheid moet rekening worden gehouden. Ook voor verlof of ziekte van de commandant is een plaatsvervanging noodzakelijk.

De Rapporteurs van de Raad, Sprockel en Capriles deelden hierop nog mede, dat h.i. dat misverstand niet te wijten is aan de redactie. Maar nu het Bestuur gelukkig is teruggekomen van zijn mening, is er geen reden meer om tegen de uitgave te stemmen.

Een ander punt van bespreking op deze avond was **Bouw en woningtoezicht.** Hierover spraken de Heren Capriles en Bichon.

Het verschil in interpretatie in de Bouw- en woningverordening tussen Raad en de bedoelde dienst is er meer dan een. En het grootste verschil, aldus de Hr. Bichon, is wel wat betreft de schadevergoeding. Volgens de stukken van het Bestuur zal de rechter uitmaken hoe groot de schade is. Dit is niet juist. Ook sprak deze Spr. nog de wens uit, dat op Aruba in de toekomst de bouwvergunning niet zou geweigerd worden op andere gronden dan de 6 in de bouwverordening genoemd.

In de wegenkwestie betreffende Zeelandia, had het Bestuur een vergelijking getrokken met het bouwterrein Rio Canario. Deze vergelijking ging volgens hem niet op, daar er geen sprake was van **naburig en soortgelijk.**

De Hr. van der Drift antwoordde, dat men op Aruba wanneer de huurder in gebreke blijft van te betalen, contractvernietiging zou kunnen toepassen; maar het Bestuur is van mening ten voordele van de huurder te handelen, **wanneer het in plaats hiervan de bouwverordening** weigert.

De Hr. ten Brink gaf het verdere antwoord in deze materie.

Betreffende de naar buiten slaande ramen van het politiebureau deelde hij mede, dat volgens de bouwverordening ook aan particulieren hiertoe permissie kan gegeven kan worden. Ook was het niet de bedoeling, zoals de Hr. Capriles vreesde, dat door de maatregelen van bouw- en woningtoezicht kleine aannemers zouden worden uitgesloten; wel was het verwijzen naar de ambachtsschool wel wat in een verre toekomst gezien en hij was het dan ook wel eens met de Hr. Spr., die had voorgesteld een tekencursus op de ambachtschool te doen openen.

Wat betreft de schadevergoeding, was het Bestuur geenszins van mening dat aan personen in de Herenstraat te kort gedaan was; bovendien komen tot nu toe nog herhaaldelijk andere winkeliers die op dezelfde voorwaarden hun voorgevels naar achteren willen brengen.

In zake Zeelandia bleef het Bestuur bij zijn mening en vond in tegenstelling met de Hr. Bichon, dat een vergelijking met Rio Canario zeer wel opging, ofschoon iedere vergelijking mank gaat.

Over de moeilijkheden in Bouw- en woningtoezicht, zeide de Hr. ten Brink nog, dat hier geen sprake is van ontzetting uit eigendom, maar van politionele maatregelen.

Een der grootste debatten van deze avond was tussen de Heren Bichon en van der Drift over de **grondpolitiek** van het Gouvernement.

De Hr. Bichon zeide, dat het Gouvernement met zijn grondprijzen te duur was en daardoor belemmerend werkte op de bouw voor arbeiderswoningen. Door de grondhuren tot de helft te reduceren, is men wat geholpen, maar nog niet genoeg.

De Hr. Bichon gaf daarvoor cijfers: Aan het Schottegat waren particulieren 10 maal goedkoper; op Mundo Nobo en Penweg 5 maal goedkoper; op Groot-Kwartier en van Engelen 3 maal goedkoper.

Doch de Hr. van der Drift stelde andere cijfers daartegenover: Op Norman die betaalt men aan particulieren gemiddeld 21 ct. terwijl aan het Gouvernement 5 ct. Op Weiss aan particulieren gemiddeld 22ct; op Dein 12 ct. en aan het Gouvernement 5 ct.

In de stad is bij particulieren het minimum 48 ct.; bij het Gouvernement 30 centen.

Wat de Heer van der Drift hier aanvoerde over de grondpolitiek van het Gouvernement, lijkt ons van genoeg belang om deze rede uitgebreid op te nemen in ons blad van Zaterdag.

De Hr. Bichon antwoordde op deze cijfers: Wanneer de Gouvernementsgronden dan zo goedkoop zijn, waarom worden dan niet alle dorpen op Gouvernementsgronden gebouwd?

Een vraag, die de Hr. van der Drift heel begrijpelijk niet kon beantwoorden.

De Hr. Bichon toonde zich hier een wel handig debater, maar in zijn betoog toch hoorden we door de regels heen, dat hij zelf erkennen moest aan de zwakken zijde te staan.

Hij beloofde echter in de toekomst met nog meer cijfers over grondprijzen te zullen komen aandragen.

De **Autobussen,** die in de laatste tijden de volle aandacht hebben, vormden ook deze avond een punt van bespreking.

De Hr. Capriles werd bevreesd, dat de zorg voor het parkeren primair dreigde te worden en de zorg voor het verkeer op de achtergrond kwam; waaromtrent hij later door de Hr. Jas werd gerustgesteld.

In verband hiermede werd nog gewezen op Columbusstraat en Wilhelminaplein, waaromtrent de Hr. Jas zeer terecht zeide, dat de oplossingen voor dit verkeersprobleem, alle vol moeilijkheden zitten, en het een kwestie is de minst moeilijke er uit te zoeken.

Ook de Hr. Bichon voerde het woord in zake deze.

De autobus wordt in deze tijden bekeken als een verkeersvraagstuk en een **veiligheidsvraagstuk; maar het is volgens hem een transportvraagstuk, n.l.** het belang van het publiek bij een goedkoop vervoer.

De veiligheid heeft z.i. bitter weinig te maken met het aantal bussen.

De politie heeft getoond de veiligheid te kunnen verbeteren zelfs bij het stijgende aantal bussen en hiervoor brengt hij lof.

Uit de woorden van de Hr. Bichon meenden wij te kunnen opmaken, dat hij van mening is dat het aantal autobussen te groot is; hij zou willen een 50 bussen, grotere voor een 16 zitplaatsen op hetzelfde chassis, voor de buslijnen en daarnaast een 200 busjes als taxi.

Maar de Hr. Jas is voor dit laatste bang, dat daarmee het beruchte snorderssysteem op Curaçao komt. Ook zegt de Hr. Jas, dat het Bestuur niet van mening is, dat het Gouvernement deze moet exploiteren.

Dit is dan ook niet zozeer de bedoeling van de Hr. Bichon; maar wel meent hij, dat het Gouvernement er achter heen moet zitten.

Zeer juist zette o.i. de Hr. Jas de zaak uiteen door te zeggen, dat het in de buskwestie gaat over het belang van het publiek en de veiligheid van het verkeer.

Het belang van het publiek wordt tot op zekere hoogte gediend en dan wordt er een grens opgeworpen door de veiligheid. De gezonde concurrentie, waarover de Hr. Bichon sprak, heeft zijn grenzen, wanneer men overgaat tot het afsnoepen van passagiers met verontachtzamen van de veiligheid of wanneer de chauffeurs veel te lange diensttijden hebben. Ook de capaciteit van de stad stelt grenzen.

De Hr. Sprockel stelt nog in zake deze vast, dat hij tegen bussen is voor meerdere personen dan de huidige, maar men reeds nu veel te lang moet wachten eer een bus gevuld is en deze wachttijd dan nog zal verdubbeld worden.

Nog werd even door de Hr. Bichon de **waterleiding** besproken en zijn verblijding dat het Bestuur deze aangelegenheid binnenkort in ernstige studie zal nemen.

Ook omtrent **telefoon** werd gevraagd dat zo spoedig mogelijk alles in het werk gesteld zal worden om een oplossing te vinden voor de vele moeilijkheden, die zich in de geregelde aansluiting voordoen.

De Hr. Sprockel richtte een pleit tot het Gouvernement als werkgever om bij de huidige devaluatie zo spoedig mogelijk te komen tot loonsverhoging.

De suppletoire begroting zelf werd na al deze ampele bespreking zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

WETENSWAARDIGHEDEN.

De Mammouth.

Tartaarse boeren vonden herhaaldelijk beenderen van een reusachtig dier in de grond. Daar zij dit dier niet kenden en nooit anders dan ondergronds aantroffen, beschouwden zij het als een soort reuzenmol. Zij noemden het Mammantu (dier dat onder de grond leeft), dat verbasterd werd tot Mammoth.

Beschrijving van het dier mag overbodig heten, omdat afbeeldingen ervan overbekend zijn. Alleen wordt de grootte meestal door de volksmond overdreven. De studie van talrijke skeletten heeft aangetoond dat hij niet groter is dan de tegenwoordige normale olifant. Zijn gemiddelde hoogte was ruim drie meter. De grootste Indische olifant, die enige jaren geleden in gevangenschap stierf, was 3.33 M. hoog.

Een typisch verschil tussen de mammouth en de tegenwoordige olifant is, dat de rug van de mammouth naar achteren afloopt, ongeveer zoals bij de giraffe. De Afrikaanse olifant lijkt in deze nog het meest op zijn voorvaderen. Overigens zijn er ook genoeg verschilpunten. De oren van de Afrikaanse olifant zijn zeer groot, die van de mammouth klein. Omgekeerd had de mammouth zeer lange slagtanden, terwijl die van de tegenwoordige olifant veel korter zijn en niet zo omgebogen.

Opmerkelijk is ook het verschijnsel dat de tegenwoordige olifant nagenoeg onbehaard is, terwijl de mammouth donkerrossig behaard was en lange nekharen, gelijkend op paardenmanen, die tot zijn knieën afhingen.

Er zijn zoveel en zo goed geconserveerde mammouths overgebleven in de ijsvelden van Siberië, dat men geen uitgestorven dier zo volledig kent als de mammouth. Men heeft zelfs zijn bloed kunnen onderzoeken.

De Eskimo's beschouwen het vinden van een mammouth als een buitenkansje. Zelf gebruiken zij het vet en geven het vlees aan hun honden.

Wat het eigenlijke vaderland van de mammouth is en waar het dier is uitgestorven, weet men nog niet. Men weet wel dat hij gewoond heeft in Europa, Azie en Noord-Amerika.

De bekende Franse geleerde Boucher de Perthes verkondigde in 1837 voor het eerst de mening dat de mens een tijdgenoot is geweest van de mammouth en hij voerde daarvoor doorslaande argumenten aan. Sedert dien hebben vele vondsten dien mening bevestigd.

Lartet en Chrity vonden in 1846 in de grot van la Madeleine (department Dordogne), een stuk ivoor, waarin een prachtige mammouth is gegraveerd. De voorhistorische kunstenaar heeft in deze tekening duidelijk de onstuimige woestheid, de onweerstaanbare kracht van het woedende dier willen vertolken. Talrijke andere afbeeldingen zijn later nog gevonden. Al deze tekeningen, de waarnemingen gedaan op ontelbare beenderen en vooral de vele „complete" mammouths in het ijs gevonden, maken dat hij het best bekende dier is uit de voorhistorische tijd.

L.

DE FILM VAN DE WEEK

A. Onderstaande films kunnen beschouwd worden als niet aanstotelijk en geschikt voor publiek vermaak.

Van 23 tot en met 29 October 1936.

Roxy.

Music is Magic.
Ah' Wildernis.
Rendez vous.
Life of Louis Pasteur.
Brewster's Million.
Metropolitan.
A Night at the Opera.
Mutiny on the Bounty.

Cinelandia.

Prisoner of Shark Island.
Rendez vous.
Whipshaw.
Louis-Schmeling Fight.
Give us this night.
Western Courage (kinderen).
K XVIII.

Hollywood.

Charlie Chaplin.
Call of the Wild.
Anne of Green Gables.
Informer.
Brewster's Million.
Good Fairy.
Red Heads on Parade.

De Internuntius van Z. H. den Paus, Mgr. P. Giobbe, betreedt het paleis voor de aanbieding van zijn gelukwensen aan de vorstelijke verloofden.

Gegevens betreffende de Scheepvaartbeweging gedurende het 3e kwartaal 1936, 1935 en 1934 respectievelijk.

Ingeklaard in 1936:

1331 stoomschepen met een netto inhoudsmaat van 7.603.634 M³
489 zeilschepen met een netto inhoudsmaat van 42.867 M³

Ingeklaard in 1935.

1281 stoomschepen met een netto inhoudsmaat van 7.152.616 M³
411 zeilschepen met een netto inhoudsmaat van 42.548 M³

Ingeklaard in 1934.

1193 stoomschepen met een netto inhoudsmaat van 6.683.296 M³
341 zeilschepen met een netto inhoudsmaat van 25.880 M³

Uitgeklaard in 1936.

1324 stoomschepen met een netto inhoudsmaat van 7.570.943 M³
509 zeilschepen met een netto inhoudsmaat van 44.910 M³

Uitgeklaard in 1935.

1289 stoomschepen met een nettoinhoudsmaat van 7.198.138 M³
396 zeilschepen met een netto inhoudsmaat van 41.768 M³

Uitgeklaard in 1934.

1188 stoomschepen met een netto inhoudsmaat van 6.672.279 M³
341 zeilschepen met een netto inhoudsmaat van 27.166M³

Bij een heftig debat in het Engelse Lagerhuis wierp een protestant de grote Katholieke redenaar O'Connel de scheldnaam van paap naar het hoofd.

Bij dit woord richtte hij zich met vlammende blikken naar de onderbreker.

„Ellendige", sprak hij, „gij meent me te beledigen met de scheldnaam en toch eert ge mij."

„Ik ben trots op de naam van paap, omdat dit woord mij zegt, dat mijn geloof door de Pausen van Rome tot Jezus Christus opklimt, terwijl uw geloof dagtekent van Luther, Calvijn, Hendrik VII en Elisabeth."

Welaan, ja, ik ben een paap, maar indien ge gezond verstand had en begrip van geschiedenis, moest ge begrijpen, dat het verkieselijker is afhankelijk te zijn van de Paus, dan van een koning, van een mijter, dan van een kroon, van een staf dan van een zwaard, van een priesterlijke toog dan van een vrouwenrok, van een concilie dan van een parlement.

Uw geloof is het mijne niet waard en als ge geen gezond verstand hebt dit te begrijpen, houd dan in het vervolg uw mond toe."

De macht der pers.

De pers wordt wel eens de Koningin der Aarde genoemd, en uit 't onderstaande berichtje, dat we in een der locale blaadjes uit 't Zuiden van Nederland aantroffen, blijkt wel haar grote macht. Oordeelt zelf maar: „Tengevolge van „plaatsgebrek hebben we een aantal ge„boorten en sterfgevallen moeten uitstel„len tot morgen."

GOUVERNEURSWISSELING IN NED.-INDIË. — Rechts: een overzicht van de plechtigheid van de overdracht der Landvoogdij door den aftredenden G.-G. Jhr. de Jonge aan den nieuwen G.-G. Jhr. mr. Tjarda van Starkenborgh Stachouwer. Links: in het galarijtuig begeven de aftredende en de nieuwe landvoogd zich naar het gebouw van den Volksraad te Batavia, waar de overdracht plaats vond.

SPORT-RUBRIEK

Officiële Mededelingen VAN "De Curaçaose Voetbalbond."

WEDSTRIJD-UITSLAGEN.

Zondag 25 October 1936.

Hercules — R.C.C.	0—2
Asiento — S.U.B.T.	2—1
Feyenoord — Volharding 2	3—1
D.D.V.O. — Transvaal 2	2—1
Jong Holland 2 — P.S.V.	4—2

COMPETITIE-STAND.

A-klasse:	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	tegen	Punten	Gem.
R.C.C.	6	5	1	0	8	2	11	1.83
Jong Holland	5	4	0	1	10	3	8	1.60
Asiento	5	3	0	2	9	6	6	1.20
S.U.B.T.	5	3	0	2	5	4	6	1.20
Volharding	5	2	0	3	8	7	4	0.80
Scherpenheuvel	5	0	2	3	3	8	2	0.40
Transvaal	5	0	2	3	2	7	2	0.40
Hercules	4	0	1	3	2	10	1	0.25
B.-klasse:								
S.U.B.T. 2	8	8	0	0	32	1	16	2.—
Jong Holand 2	5	3	1	1	12	7	7	1.40
Atletico	8	5	1	2	9	8	11	1,37
P.S.V.	7	4	1	2	13	11	9	1,28
Be Quick	8	4	2	2	14	6	10	1,25
Feyenoord	5	2	0	3	11	10	4	0,80
D.D.V.O.	8	3	0	5	8	14	6	0,75
Hercules 2	8	2	2	4	11	21	6	0.75
Scherpenheuvel 2	7	2	1	4	9	7	5	0.71
Asiento 2 **	6	3	0	3	14	17	4	0.66
Volharding 2 *	5	0	2	3	8	12	0	0.00
R.C.C. 2 ***	5	2	0	3	6	10	0	0.00
Transvaal 2	6	0	0	6	3	23	0	0.00

*) 4 winstpunten in mindering wegens het niet opkomen in de wedstrijden tegen Jong Holland 2 en Transvaal 2

** 2 winstpunten in mindering wegens het niet opkomen in de wedstrijd tegen Jong Holland 2.

*** 4 winstpunten in mindering wegens het niet opkomen in de wedstrijden tegen Be Quick en Feyenoord.

Het bestuur.

Alle inlichtingen, opgaven, e.d. worden gaarne verstrekt door den 1sten Secretaris-competitieleider, de heer H. A. Dennert, Breedestraat 181, telefoon 640.

Aankomst en vertrek der schepen van 28 -- 31 Oct. 1936

S. S.	Aank.	Van	Vertr.	Naar
Claus Horn	28	Curaçao	29	C. Trujillo, Jacmel, Kingston, Hamburg
Amor	30	Maracaibo	30	P. Cabello, New York
El Libertador	30	La Guaira	30	Aruba, Maracaibo
Baarn	30	Costa del Pac., C'bal	30	L'pool, R'dam, A'dam, Hamburg
Tamaroa	30	N. Zealand, Cristobal	31	Southampton, Londen
Heinz Horn	—	Curaçao	31	Newport (Curaçao)
Comedian	31	Liverpool	31	Cristobal.

AMSTERDAM-BATAVIA. K.L.M.-VLIEGDIENST.

1 October 1931 — 1 October 1936.

Op 29 September was het 5 jaar geleden, dat H. M. de Koningin en H.K.H. Prinses Juliana een bezoek brachten aan Schiphol, ter inleiding van de opening van de wekelijkse luchtverbinding Amsterdam—Batavia, op 1 October 1931.

Vijf jaren liggen alweer achter ons, en in plaats van de wekelijkse dienst wordt thans een half-wekelijkse dienst onderhouden, en dit is nu wel een ogenblik om even stil te staan bij de ontwikkeling in deze 5 jaren.

Men weet hoe dit tijdperk werd voorafgegaan door een aantal pioniersvluchten, en hoe op 25 September 1930 de 14-daagse dienst Amsterdam—Batavia werd geopend. Iedere vlucht van deze dienst was eigenlijk nog een pioniersvlucht zonder radio, onvoldoende weerberichten, onbekend met climatologische omstandigheden, en vliegterreinen, die vaak alles te wensen overlieten, terwijl we nu kunnen spreken over een regelmatige en gevestigde half-wekelijkse dienst.

Waar vroeger met ongelooflijk veel energie, post, passagiers en lading voor de vliegtuigen moest worden gezocht, is thans een toestand ingetreden, waarin reeds een groot gebrek aan plaatsruimte zich doet gevoelen en — wat de passagiers betreft, ongeveer 60% meer „verkocht" zou kunnen worden, indien het laadvermogen der vliegtuigen zulks toeliet.

Met het oog op de aanzienlijke vermeerdering van vervoer zullen dan ook op 1 Mei 1937 wederom grotere vliegtuigen op de dienst worden ingezet. De K.L.M. zal dan aan haar 5e type vliegtuig op de Indië-route in 6 jaar tijds toe zijn. Hieruit spreekt duidelijk — in de eerste plaats — de wil het nieuwste en beste op onze nationale en voornaamste lijn te brengen, en tevens de reusachtige ontwikkeling van de vliegtuigtechniek.

Hieronder volgen enige staatjes betreffende de hoedanigheid der verschillende vliegtuigen, waaruit zich duidelijk laat verklaren, hoe men tenslotte tot een reisduur is gekomen van 5½ dag per vlucht, en hoe men thans de passagiers met zoveel gerief en in zo groot aantal kan overbrengen.

type	maximum snelheid	kruissnelheid	vliegtijd	reistijd	laadvermogen
F 7b	180 K.M./uur	155 K.M./uur	89 uur	11,6 d.	500 k.g.
F 12	220 K.M./uur	185 K.M./uur	81 uur	9,5 d.	900 k.g.
F 18	245 K.M./uur	205 K.M./uur	74 uur	9,0 d.	950 k.g.
DC 2	330 K.M./uur	280 K.M./uur	57 uur	6,2 d.	1050 k.g.

De bemanningen zijn nu met de Indiëroute volkomen vertrouwd, velen hunner hebben reeds 25 retourvluchten achter de rug. De jongeren genieten van de ervaring van de oude piloten, en kunnen eerst op de Indiëroute hun intrede doen, nadat zij de examens afgelegd hebben en bewezen alle bijzonderheden betreffende deze route volkomen onder de knie te hebben.

Reeds ruim 360 vluchten heen en weer zijn volbracht, hetgeen gelijk staat aan een afstand van 10.440.000 k.m.

Ongetwijfeld zal de ontwikkeling in de komende jaren in een versneld tempo plaats hebben en zal de K.L.M. zeker niet blijven bij een frequentie van 2 maal per week en een reisduur van 5½ dag, daar deze zeer gemakkelijk kan worden verminderd door regelmatig nachtvliegen.

De invoering daarvan kan in het begin 1940 tegemoet gezien worden, indien tenminste de omstandigheden er niet toe leiden vóór die tijd tot geregeld nachtvliegen over te gaan.